

Gewijzigde versie

Kadernota Begrotingen 2012-2015

1. Inleiding

Deze kadernota heeft tot doel om de financiële kaders voor de begrotingen in de periode 2012-2015 vast te leggen. Een paar onderwerpen van financieel beleid zijn hierbij met name van belang. Allereerst de herziening van de manier van begroten van incidentele budgetten, zoals toegezegd bij de voorjaarsnota 2009. Daarnaast de financiële kaders omtrent het nieuwe Coalitieakkoord 2011-2015 en de financiële afwikkeling van het "oude" Coalitieakkoord. Ook zullen de overige kaders met betrekking tot de begrotingen aan de orde komen.

Tenslotte achten wij het gewenst om de spelregels ten aanzien van de algemene stelposten (onvoorzien, nieuw beleid en loon-en prijscompensatie) tegen het licht te houden en door de nieuwe Provinciale Staten te laten vaststellen.

2. Herziening begrotingssystematiek incidentele budgetten

Bij de voorjaarsnota 2010 heeft u kennis genomen van de Discussienota herziening begrotingssystematiek. Hierin is aangegeven dat wij in het voorjaar 2011 met een uitgewerkt voorstel komen. In het najaar van 2010 hebben wij hierover nader met elkaar van gedachten gewisseld. Dit heeft geleid tot onderstaand voorstel.

Waar moet een andere manier van begroten een oplossing voor bieden?

Een andere manier van begroten moet een bijdrage leveren aan het oplossen van een aantal, met elkaar samenhangende problemen:

1. de begroting was weinig flexibel; niet-bestede middelen werden min of meer automatisch teruggestort in een bestemmingreserve;
2. er was sprake van een omvangrijke reservepositie waarbij soms niet duidelijk was in hoeverre de middelen daadwerkelijk nodig waren;
3. de afgelopen jaren heeft de provincie te maken gehad met met forse onderbestedingen bij de jaarrekening, voornamelijk bij incidentele budgetten. Onderbestedingen op structurele materiële budgetten en apparaatskosten doen zich in veel mindere mate voor.

Uiteindelijk zal een andere manier van begroten van incidentele budgetten moeten leiden tot een betere afweging van beschikbare middelen en een begroting met meer sturingsmogelijkheden. Voor een nadere probleemanalyse verwijzen wij naar de discussienota in de voorjaarsnota 2010.

Wat stellen wij voor?

In de discussienota 2010 hebben wij aangegeven dat bij een andere manier van begroten met name gekeken moet worden naar het aanscherpen van de spelregels voor het toekennen en behouden van incidentele budgetten en reserves. Wij stellen concreet de volgende acht financiële spelregels voor:

Met betrekking tot de incidentele budgetten uit het Coalitieakkoord:

1. De bij het nieuwe coalitieakkoord afgesproken verdeling van incidentele middelen voor nieuw beleid wordt nog niet feitelijk in de begroting 2012 vastgelegd. Er is alleen sprake van een conceptverdeling. De beschikbare middelen worden (voorlopig) in de Algemene Reserve reserve "bewaard" totdat er concrete projectvoorstellen met realistische kasritmes zijn.
2. Toekennen van incidentele middelen zowel voor het lopende jaar als voor de eerstvolgende meerjarenbegroting vindt plaats door GS aan de hand van een concreet uitgewerkt projectplan (GS-voorstel) met een realistische uitgavenraming. De afdeling Financiën toetst de of de uitgavenramingen reëel zijn (zijn de onderbouwingen logisch en consistent).
3. Indien het project nog onvoldoende concreet is, wordt er alleen geld toegekend voor de eerste fase van het project. Er mag in dat geval maximaal 10% van het "gelabelde" budget van het Coalitieakkoord worden uitgegeven.

Met betrekking tot alle incidentele budgetten:

4. Bij de Najaarsrapportage wordt inzicht gegeven in de uitputting in het lopende jaar en wordt een voorstel gedaan om niet-bestede middelen te heroverwegen.
5. Niet-bestede incidentele middelen worden bij de jaarrekening niet automatisch teruggestort in de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve. Er zal bij het opmaken van de jaarrekening kritisch gekeken worden of middelen gereserveerd moeten blijven voor komende jaren of vrij kunnen vallen in het rekeningresultaat.
6. De criteria voor het meenemen van alle incidentele budgetten naar het volgend jaar worden aangescherpt en getoetst door Financiën. Hierbij kan worden gedacht aan de criteria die nu al worden gehanteerd bij de reserve Projecten.

Met betrekking tot reserves:

7. Nieuwe reserves worden zoveel mogelijk ingesteld op basis van een concreet bestedingsplan en gebonden aan een maximale looptijd.
8. Per 2 jaar worden alle reserves geëvalueerd op nut en noodzaak en op benodigde omvang. Niet benodigde middelen vallen vrij ten gunste van de algemene middelen.

Bovenstaande spelregels houden niet in dat elk jaar alle incidentele budgetten ter discussie staan. Wel wordt jaarlijks bekeken (bij de Najaarsrapportage) of niet-bestede budgetten nog wel gereserveerd moeten blijven voor het betreffende doel. Hierbij spelen bijvoorbeeld langetermijn afspraken met andere overheden/derden mee in de afweging. Dit heeft als voordeel dat er jaarlijks een integraal moment is om incidentele budgetten te heroverwegen en bewustere keuzes te maken.

Per wanneer kunnen deze spelregels gelden?

Een natuurlijk moment voor de invoering van deze spelregels is het begrotingsjaar 2012, het eerste nieuwe begrotingsjaar na de verkiezingen.

Aan provinciale staten wordt voorgesteld om in te stemmen met bovenstaande financiële spelregels en het nieuwe College te verzoeken om deze in te voeren vanaf het begrotingsjaar 2012.

3. Financiële spelregels Coalitieakkoord

3.1 Verwerking nieuwe coalitieakkoord in de begroting 2012

Beleidsintensiveringen en ombuigingen

De beleidsintensiveringen en ombuigingen uit het Coalitieakkoord worden verwerkt in de begroting 2012. Voorgesteld wordt om:

1. conform de herziene begrotingssystematiek voor *incidentele* budgetten (zie hiervoor), de eenmalige intensivering van € 40 mln (voorlopig) in de Algemene Reserve te bewaren totdat er concrete projectvoorstellen met realistische kasritmes zijn.
2. in lijn met deze systematiek de *structurele* budgetten (intensiveringen) uit het Coalitieakkoord op te nemen als stelposten op het programma Algemene Middelen.
3. structurele en incidentele budgetten voor intensiveringen vervolgens toe te voegen aan het betreffende beleidsprogramma op voorwaarde dat er een goed onderbouwd plan (GS-voorstel) ligt dat eerst door de Directie en vervolgens door GS is geaccordeerd. De bijbehorende begrotingswijziging wordt vervolgens door PS vastgesteld.
4. de ombuigingen direct te verdelen over de programma's. De afdeling Financiën komt in samenspraak met de betrokken afdelingen gedurende het begrotingsproces 2012 met een voorstel waarin de ombuigingen concreet aan budgetten toegewezen worden. De bedragen zoals genoemd in het coalitieakkoord zijn hierbij taakstellend voor de afdelingen. Mocht blijken dat de taakstellingen niet gehaald (kunnen) worden (bijv. als gevolg van juridische verplichtingen), dan zal dit gedurende het jaar bij de reguliere P&C-documenten zichtbaar worden gemaakt en zal de betreffende afdeling een alternatief ombuigingsvoorstel indienen.
5. uitzondering op punt 5 vormt de taakstelling op de formatie. Deze blijft (voorlopig) op programma Algemene Middelen staan totdat GS een besluit hebben genomen over de concrete uitwerking van de formatiereductie. Bij de behandeling van de begroting 2012 zal een integraal plan voor de formatiereductie worden gepresenteerd.
6. eventuele meevallers binnen een programma zullen ten gunste komen van de algemene middelen. Tegenvallers worden in beginsel binnen het programma opgevangen, tenzij het evident is dat dit leidt tot aantasting van onze ambities ten aanzien van de kerntaken.

Overige wijzigingen als gevolg van het Coalitie-akkoord.

Voorgesteld wordt om:

1. in hoofdstuk 1 (hoofdpijnen van beleid) van de Programmabegroting 2012 inhoudelijk in te gaan op het nieuwe Coalitieakkoord en de wijze waarop het Coalitieakkoord in de begroting is verwerkt.
2. de programmaindeling van de Begroting 2012 op voorhand niet te wijzigen. De mogelijkheid tot wijzigen van de programma's is wel aanwezig, maar vereist een zorgvuldige voorbereiding en betrokkenheid van PS. Dit is in het huidige begrotingstraject qua tijd niet meer mogelijk.
3. de doelstelling van de beleidsprogramma's - indien nodig- aan te passen aan de teksten uit het Coalitieakkoord.
4. in de Programmabegroting 2012 per programma onder het kopje "Wat gaan we ervoor doen" een kort stukje tekst op te nemen over de intensiveringen uit het Coalitieakkoord 2011-2015 (op hoofdpijnen).
5. indicatoren in de begroting 2012 in principe niet aan te passen, tenzij het betreffende taakveld wordt afgebouwd (de indicator wordt dan geschrapt). Dit ook om de nieuwe Statenleden in de gelegenheid te stellen hun inzichten kenbaar te maken en de vergelijkbaarheid met vorige jaren te handhaven.

3.2 Reserve Coalitieakkoord 2007-2011

Op grond van de huidige inzichten zal de afronding van het oude Coalitieakkoord gedeeltelijk pas na 2011 plaatsvinden. Deze budgetten worden dus nog opgenomen in de Begroting 2012.

Voorgesteld wordt om :

1. deze budgetten in de programma's apart zichtbaar te houden onder de noemer van "aflopende activiteiten Uitvoeringsprogramma 2007-2011" (in tabel 2 van het programma);
2. per programma een korte tekst op te nemen over de activiteiten die in 2012 nog uitgevoerd zullen worden in het kader van het oude Coalitieakkoord;
3. de afzonderlijke verantwoordingsbladen van het Coalitieakkoord 2007-2011 (pag 137 t/m 207 uit de begroting 2011) niet meer op te nemen in de programmabegroting 2012. Dit doen we om in de Begroting 2012 niet langer de focus op het Coalitieakkoord 2007-2011 te leggen maar op het nieuwe Coalitieakkoord;
4. in een bijlage in de begroting 2012 de totale financiële afwikkeling van het Coalitieakkoord 2007-2011 op te nemen.

Daarnaast stellen wij in de Voorjaarsnota voor om in de Rekening 2011 inzichtelijk te maken welke budgetten de komende jaren daadwerkelijk benodigd zijn voor het afronden van het Coalitieakkoord 2007-2011 (juridisch of bestuurlijk verplicht). De budgetten die niet juridisch of bestuurlijk verplicht zijn zullen bij de rekening 2011 vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

4. Overige kaders begroting 2012

4.1 Verbetering leesbaarheid

De afgelopen jaren is er veel gedaan om de P&C producten, waaronder de Begroting, te verbeteren en beter leesbaar te maken. Om de nieuwe statenleden ook in de gelegenheid te stellen hun inzichten kenbaar te maken worden er dit jaar nog zo min mogelijk wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van vorig jaar. Wel zal een traject worden gestart om met PS tot verdere verbetering van de P&C producten te komen. Daarnaast worden wel kleine verbeterpunten (bijvoorbeeld inzake de verschillentoelichtingen) uit begrotings- en rekeningproces van het afgelopen jaar meegenomen. Uiteraard worden ook de aanbevelingen die door BZK zijn gedaan in het afgelopen jaar meegenomen en die van voorgaande jaren vastgehouden (dit betreft de onderwerpen: overzicht reserves en staat van incidentele baten en lasten, investeringen, de paragrafen verbonden partijen en grondbeleid, reserve coalitieakkoord en treasury).

4.2 Productenbegroting

Voorgesteld wordt om in navolging van vorig jaar de Productenbegroting 2012 een zo minimaal mogelijke inhoud te geven, dat wil zeggen alleen hetgeen vereist is volgens BBV voorschriften, dus qua omvang zo klein mogelijk. Dit betekent bijvoorbeeld dat er geen indicatoren worden opgenomen. Aangezien de Productenbegroting in deze huidige vorm weinig toegevoegde waarde heeft en in de praktijk ook nauwelijks wordt gebruikt, stellen wij voor om dit jaar de productenbegroting ook in minimale oplage uit te brengen.

4.3 Integrale afweging voorstellen

De besluitvorming over voorstellen die leiden tot begrotingswijzigingen zal op vaste momenten in het jaar op integrale wijze worden vormgegeven. De ambtelijke organisatie zal daartoe een voorstel doen aan GS met daarbij een advies van de directie. Op die manier kan er in GS ook een integrale afweging plaatsvinden zonder dat bepaalde onderdelen al geïsoleerd zijn besloten of voorbereid.

4.4 Percentage Interne rekenrente

Voorgesteld wordt om de interne rekenrente evenals voorgaande jaren vast te stellen op 4%. Er zijn op dit moment geen redenen om dit percentage te herzien.

5. Beleid ten aanzien van stelposten

5.1 Inleiding

Kaders voor stelposten worden vastgesteld door Provinciale Staten. Aangezien de provinciale spelregels voor stelposten al enkele jaren niet herzien zijn, vinden wij het wenselijk om deze in de voorjaarsnota eens tegen het licht te houden en door de nieuwe provinciale staten vast te laten stellen als onderdeel van het financieel kader voor de begrotingen 2012-2015.

Hierna wordt geschetst wat onder stelposten wordt verstaan en welke stelposten de provincie Utrecht momenteel kent. Tevens komen de (herziene) spelregels aan de orde.

5.2 Wat zijn stelposten?

Een stelpost is een begrotingspost waarvan de besteding nog moet worden uitgewerkt. Bij het opstellen van de begroting wordt een deel van de beschikbare (algemene) middelen achter de hand gehouden om hieraan op een later tijdstip een bestemming te geven.

5.3 Regelgeving met betrekking tot stelposten

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) hanteert de term stelpost niet, wel wordt in enkele artikelen van het BBV gesproken over de (stel)post onvoorzien. Dit laatste wordt nader toegelicht bij de toelichting op de provinciale stelpost onvoorzien. De provinciewet bevat geen regelgeving (meer) ten aanzien van stelposten.

5.4 Wie beslist over spelregels en aanwending van stelposten?

De spelregels voor de stelposten dienen officieel te worden vastgesteld door PS. Het gaat immers om, binnen de spelregels, vrij besteedbare ruimte waar PS een bestedingsdoel voor mag aangeven. Voor de aanwending van een stelpost is een besluit van Gedeputeerde Staten vereist en de specifieke commissie dient over de aanwending altijd te worden geïnformeerd.

Hierna wordt kort ingegaan op de stelposten die de provincie Utrecht op dit moment kent.

5.5 Welke stelposten hanteert de provincie Utrecht en welke spelregels gelden daarvoor?

In de begroting 2011 worden de volgende stelposten gehanteerd:

1. Stelpost "Beschikbaar voor nieuw beleid"
2. Stelpost onvoorzien
3. Stelpost Projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma
4. Loon- en prijscompensatie (€ 2,5 mln. cumulatief per jaar)

Hieronder worden deze stelposten toegelicht en worden de spelregels die daarbij horen op een rij gezet. De genoemde bedragen betreffen de stand van de begroting 2001 en zijn dus vóór mutaties in de Voorjaarnota 2011.

Stelpost Beschikbaar voor nieuw beleid

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Stelpost Beschikbaar voor nieuw beleid	2011	2012	2013	2014
Stand Begroting 2011	459	4.886	9.551	9.551

Spelregels

Tot op heden konden bij de voorjaarsnota claims (voorstellen voor nieuw beleid danwel beleidsintensivering) worden ingediend. Hiertoe kon ter dekking een beroep gedaan worden op de stelpost beschikbaar voor nieuw beleid. Het was aan Provinciale Staten om de afweging te maken welke voorstellen hiervan gehonoreerd kunnen worden binnen de beschikbare ruimte op deze stelpost.

In het nieuwe Coalitieakkoord 2007-2011 zijn afgesproken gemaakt over beleidsintensiveringen in de komende jaren, zowel structureel als incidenteel. Daarnaast is afgesproken (zie punt 3.1) dat tegenvallers in principe binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Hiermee is de noodzaak om een stelpost voor nieuw beleid te handhaven, verdwenen. Daarom wordt voorgesteld om de stelpost nieuw beleid bij de begroting 2012 vrij te laten vallen en toe te voegen aan het begrotingssaldo.

Stelpost Onvoorzien

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Stelpost onvoorzien	2011	2012	2013	2014
Stand begroting 2011	1.600	1.600	1.600	1.600

Spelregels

De stelpost onvoorzien maakt volgens het ministerie van BZK deel uit van de weerstandscapaciteit. Het BBV geeft echter *geen algemene norm* voor stelpost onvoorzien. Ongeveer 1,0 procent van de jaarlijkse (verwachte) inkomsten¹ uit motorrijtuigenbelasting en provinciefonds wordt door de Provincie Utrecht gereserveerd voor stelpost onvoorzien. Dit is momenteel circa € 1,6 miljoen en ligt in lijn met de richtlijnen van het ministerie van BZK.

Voorgesteld wordt om, conform de richtlijnen van BZK, de post onvoorzien voortaan te betrekken bij de bepaling van de weerstandscapaciteit in de jaarcyclusproducten.

Er kan een beroep gedaan worden op de stelpost als aan de volgende drie criteria wordt voldaan:

- onvoorzien: in de begroting kon met de kosten nog geen rekening worden gehouden én
- onafwendbaar: ze zijn een gevolg van gebeurtenissen en/of omstandigheden buiten de invloed van de provincie én
- onuitstelbaar: de toewijzing ervan kan niet wachten tot een volgend afwegingsmoment

Daarnaast moet aantoonbaar zijn dat de bestaande begroting zonder onttrekking uit de stelpost onvoorzien in de knel zou komen.

Provinciale Staten nemen uiteindelijk het besluit tot inzet van de post onvoorzien (via de reguliere jaarcyclusdocumenten of via afzonderlijke statenvoorstellen).

Onderscheid met calamiteiten en verzekerde gebeurtenissen

De hiervoor besproken gebeurtenissen en/of omstandigheden mogen niet verward worden met calamiteiten. Calamiteiten zijn van een heel andere orde en hebben een grotere impact. Een voorbeeld van enkele jaren geleden is de dijkdoorbraak in Wilnis. Om het hoofd te kunnen bieden aan calamiteiten beschikt de provincie over een reserve weerstandsvermogen van € 30 mln. (stand

¹ Ter indicatie: de IFLO (Inspectie Financiën Lokale Overheden) van het ministerie van Binnenlandse Zaken hanteert bij artikel 12-gemeenten voor Stelpost onvoorzien 0,6 procent van de som van de algemene uitkering en de ozb-capaciteit aangehouden.

begroting 2011). De weerstandscapaciteit wordt bij elke begroting getoetst en is momenteel ruim voldoende (gebaseerd op de laatst gehouden risicoanalyse). Gebeurtenissen waartegen de provincie verzekerd is komen ook niet ten laste van de stelpost onvoorzien. Bijvoorbeeld kosten als gevolg van wettelijke aansprakelijkheid bij ongevallen.

Stelpost projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma

Bedragen x € 1.000

Stelpost projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma	2011	2012	2013	2014
Stand Begroting 2011	886			

Spelregels

Bij de voorjaarsnota 2008 is besloten dat de project- en organisatiekosten van het Uitvoeringsprogramma budgettair neutraal ten laste van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 worden gebracht. Hiervoor is de stelpost projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma ingesteld.

De stelpost projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma heeft alleen nog een saldo voor de jaarschijf 2011. Spelregel voor deze stelpost is dat de project- en organisatiekosten van het Uitvoeringsprogramma hieruit gedekt mogen worden.

De stelpost loopt af in 2011 wanneer ook officieel het uitvoeringsprogramma 2007-2011 afloopt waaraan deze stelpost gelieerd is. Hiermee wordt bedoeld dat het eventueel resterend saldo bij de rekening 2011 toegevoegd wordt aan de algemene middelen.

Voorgesteld om GS mandaat te verlenen om in 2011 het resterende bedrag van de stelpost projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma in te zetten voor de project- en organisatiekosten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011.

Stelpost voor loon- en prijscompensatie

Bedragen x € 1.000

Loon- en prijscompensatie	2011	2012	2013	2014
Stand Begroting 2011		2.500	5.000	7.500

De afgelopen jaren heeft de berekening van loon- en prijscompensatie op verschillende wijzen plaatsgevonden. Dit is een extra reden om de systematiek m.b.t. loon- en prijscompensatie nog eens onder de loep te nemen. Doel is om tot een eenvoudiger, transparante en relatief snel verifieerbare systematiek te komen van loon- en prijscompensatie.

Doel van loon- en prijscompensatie

Het doel van looncompensatie is het volgen van de wettelijke wijzigingen, de provinciale CAO die bindend is, opdat de loonkosten zo reëel mogelijk wordt geraamd.

Het doel van prijscompensatie is het op peil houden van de koopkracht van de budgetten van de afdelingen.

Algemene spelregels

Loon- en prijsontwikkelingen worden uitsluitend gecompenseerd voor het structurele beslag op de algemene middelen: het beslag op de algemene middelen wordt daartoe gesplitst in een structurele en een incidentele component. Deze laatste blijft bij het bepalen van de loon- en prijscompensatie buiten beschouwing.

Voorgesteld om het totale bedrag aan loon- en prijscompensatie per jaar te maximaleren op het daarvoor beschikbaar gestelde bedrag op de stelpost loon- en prijscompensatie, dat is binnen de 2,5 mln. euro per jaar. Geld dat niet benut wordt biedt ruimte in de begroting.

Bepalen van looncompensatie

Onder de looncompensatie valt compensatie voor de provinciale CAO en voor gestegen werkgeverslasten (premies sociale verzekeringen, pensioenpremies).

Voor looncompensatie is de loonsom van de werknemers van de provincie Utrecht bepalend. Hierop worden correcties toegepast die betrekking hebben op de formatiescan.

De CAO is bindend en dient in ieder geval gevolgd te worden. Looncompensatie geschiedt conform de meest recente CAO afspraak.

Voor gebruik van ramingen buiten de scope van de CAO zal gebruik worden gemaakt van de indexcijfers die in de circulaire van het provinciefonds zijn opgenomen.

Voorgesteld wordt om looncompensatie eerst uit te voeren en vervolgens te kijken wat er binnen het jaarbudget op de stelpost voor loon- en prijscompensatie nog beschikbaar is voor prijscompensatie.

Bepalen van prijscompensatie

Voorgesteld wordt om in de begrotingen 2012-2015 in principe geen prijscompensatie te geven tenzij er sprake is van contracten/afspraken met derden waarin indexeringscijfers zijn opgenomen die nagekomen moeten worden. Als er geld over is biedt dit ruimte in de begroting.

De voorgestelde nieuwe werkwijze draagt bij tot kostenbewust gedrag. Bovendien wordt niet zoals in het verleden "automatisch" prijscompensatie aan budgetten toegekend maar wordt gekeken naar de budgetten waarbij dit ontoelbaar is vanwege contracten met derden.

5.6 Conclusie

De spelregels m.b.t. de stelposten zijn benoemd en op enkele punten herzien. Voorgesteld wordt om:

1. de structurele stelpost Nieuw Beleid bij de begroting 2012 op te heffen en toe te voegen aan het begrotingssaldo;
2. conform de richtlijnen van BZK de post Onvoorzien voortaan te betrekken bij de bepaling van de weerstandscapaciteit;
3. GS mandaat te verlenen om in 2011 het resterende bedrag van de stelpost Projectgebonden kosten Uitvoeringsprogramma in te zetten voor de project- en organisatiekosten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011;
4. het totale bedrag aan loon- en prijscompensatie per jaar in de periode 2012-2015 te maximeren op het daarvoor beschikbaar gestelde bedrag op de stelpost loon- en prijscompensatie, dat is binnen de € 2,5 mln. euro per jaar;
5. in de begrotingen 2012-2015 in principe geen prijscompensatie te geven tenzij er sprake is van contracten/afspraken met derden waarin indexeringscijfers zijn opgenomen die nagekomen moeten worden.